

Programnämnd samhällsbyggnad

Remissvar: SOU 2018:23 - Konstnär oavsett villkor

Örebro kommun bedömer att de åtgärdsförslag som lämnas i utredningen är väl avvägda och kommer att ge positiva effekter både för enskilda konstnärer och konstens roll i samhället. De ställningstaganden som görs i utredningen överensstämmer väl med den intention som Örebro kommuns kulturpolitiska program har.

I huvudsak ställer Örebro kommun sig därför positiv till att utredningens förslag implementeras på statlig nivå samtidigt som den kommunala självständigheten respekteras.

Örebro kommun delar utredningens bedömning kring vikten av att de kommunala kulturskolorna utvecklas i en mer jämlik och tillgänglig riktning då kulturskolan i många fall lägger grunden till ett livslångt engagemang i kulturlivet. I och med att de statliga satsningarna på området nyss har initierats är det svårt att bedöma dess effekt fullt ut, men det går att konstatera att det är positivt att de kommunala kulturskolornas roll och behov av samordnat stöd lyfts även i detta sammanhang.

Örebro kommun ser positivt på utredningens förslag ändring i 8 § förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. För att intentionen med förslaget, att främja tillgången till olika kulturella och konstnärliga uttryck, ska kunna realiseras behöver den lokala, kommunala nivån ges ett större inflytande i framtagandet av de regionala kulturplanerna.

Trots att det finns fördelar med en tillitsbaserad styrningsmodell på samtliga nivåer i samverkansmodellen bedömer Örebro kommun att det finns behov att tydligare formalisera samverkan mellan lokal och regional nivå för ytterligare stärka förutsättningarna för att främja allas möjlighet till kulturupplevelser. Befintlig icke-formaliserad samverkan leder till otydligheter vad gäller mandat och inflytande för den lokala nivån i framtagandet av kulturplaner och otydliga förväntningar för hur samverkansmodellen kan bidra till utveckling på den lokala nivån. Denna otydlighet och svårighet för den lokala, kommunala nivån att påverka innehållet i den regionala kulturplanen gör att samverkansmodellens effekt på lokal nivå blir svår att se och förhindrar att medlen växlas upp genom samverkan även inom andra områden. Av denna anledning hade Örebro kommun önskat ett ändringsförslag i denna riktning av utredningen.

Örebro kommun delar utredningens bedömning att det är nödvändigt med förutsättningar för konstnärer att bo och verka i hela landet för att nå de nationella kulturpolitiska målen. I sammanhanget är viktigt att både geografisk glesbygd och kulturell glesbygd (även i tätorter) belyses, vilket till viss del görs genom förslaget att avsätta medel för konstnärliga produktionshus för ungdomar.

Utredningen föreslår här i löptexten att dessa produktionshus företrädesvis ska förläggas i kommundelar med socioekonomiska utmaningar. I författningsförslaget formulerar utredning sig istället som att ändamålet med bidraget är att förbättra förutsättningar för ungdomar företrädesvis i områden med socioekonomiska utmaningar.

Örebro kommun bedömer att författningsförslagets innebörd har större möjligheter att ge effekt då det tillåter att verksamheter, förlagda utanför berörda kommundelar, ges möjlighet att utvecklas i denna riktning utan att lokalförsörjningsfrågan behöver beröras. I och med att huvudmännen förväntas tas ett långsiktigt ansvar förutsätter Örebro kommun att stödet kommer kunna sökas för flera år i taget och att bidraget kan tillämpas flexibelt i takt med att verksamheten utvecklas. I tillämpningen kommer det vara nödvändigt att definiera vad som avses med *företrädesvis* och *socioekonomiska utmaningar*.

Vad gäller utredningens bedömning för konstnärer att verka i regionerna betonas vikten av kommunala ateljéstrategier som underlag i stadsplaneringen och inom vars ram exploatörer drivs på att skapa platser för konst och möten kring konst. Örebro kommun delar utredningens uppfattning om vikten av en sådan strategi men vill även betona vikten av att det finns ekonomiska förutsättningar för konstnärer att vara verksamma i ateljéer även i snabbt växande tätorter. I utredningen gör en genomlysning av de kommunala ateljéstöd som finns i en minoritet av landets kommuner. Trots att de fysiska förutsättningarna för konstnärerna är avgörande lämnar utredningen inget förslag på uppräknig av exempelvis det arbetsbidrag där statligt ateljéstöd kan ingå, vilket bedöms som en viss brist.

Örebro kommun vill särskilt betona det positiva i förslaget att även staten och statliga fastighetsbolag ska tillämpa enprocentregeln.

Avslutningsvis konstaterar Örebro kommun att betänkandet är välskrivet och innehåller flera viktiga och positiva steg för den statliga konstnärspolitik.

Ullis Sandberg (S)
Ordförande
Programnämnd samhällsbyggnad